

**Handreiking voor
Publieke Gezondheid
en Veiligheid
bij evenementen**
Veiligheidsregio Fryslân

Inhoudsopgave

1. Leeswijzer	3
2. Waarom deze handreiking?	4
3. Organisator	5
3.1 Standaard advies	5
3.2 Rol van de organisator	6
3.3 Een gezond en veilig evenement	7
3.4 Omgevingsplan	7
4. Gemeente	8
4.1 Rol van de gemeente	8
4.2 Het belang van advies	8
4.2.1 Hoe pakt de gemeente dit aan?	8
4.3 Standaardadvies of Maatwerkadvies	9
4.3.1 Checklist: standaard advies of maatwerkadvies	9
4.3.2 Wat is het maatwerkadvies?	14
4.4 GHOR: meer dan alleen zorgadvies	16
4.5 APV en Omgevingswet	16
5. GHOR	17
5.1 Totstandkoming maatwerkadvies	19
5.2 Maatregelen	20
5.3 Uitvoering	22
5.4 Evaluatie	23
6. Veiligheidsregio Fryslân	24
6.1 Regionaal evenementenbeleid	24
6.2 Evenementenkalender	24
6.3 Multidisciplinair advies	24
Bijlagen	25
Colofon	31

1. Leeswijzer

Veiligheidsregio Fryslân kent sinds december 2013 een vastgestelde regionale handreiking publieke evenementen GHOR Fryslân. De vastgestelde regionale aanpak zal worden vervangen door deze handreiking voor Publieke Gezondheid en Veiligheid bij evenementen (hierna te noemen handreiking). De handreiking gaat over gezondheid en veiligheid bij evenementen en geeft inzicht in wat de Directeur Publieke Gezondheid (afgekort als DPG), en dan specifiek de GHOR en GGD, kan betekenen.

De handreiking dient gezien te worden als een bundeling van op zichzelf staande hoofdstukken. Deze zijn gericht op specifieke doelgroepen. Afhankelijk van uw achtergrond en belangstelling kunt u direct naar het hoofdstuk dat voor u van toepassing is.

We gaan in deze handreiking in op de onderstaande vragen:

- Wat zijn de rollen en verantwoordelijkheden van de verschillende partijen als organisator en de gemeente?
- Hoe zit het met het standaard advies voor gezondheid en veiligheid bij evenementen en het maatwerkadvies?
- Hoe komt het maatwerkadvies tot stand?

Naast deze handreiking is er ook veel informatie te vinden op de website van Veiligheidsregio Fryslân. Onder het thema '[Hoe organiseer je een veilig evenement?](#)' zijn factsheets gepubliceerd over bijvoorbeeld onderwerpen als: tijdelijke kampeergelegenheden, in, op en met water, hygiëne maatregelen en evenementenzorg en meer. Daarnaast zijn er voor kleine en middelgrote evenementen (zonder gezondheidsrisico's) richtlijnen en maatregelen terug te vinden in het standaard advies.

De factsheets, het standaard advies en factorenlijst Publiek Gezondheid en Veiligheid bij evenementen hebben een dynamisch karakter en kunnen de organisatoren, gemeenten en evenementenadviseurs inhoudelijk ondersteunen bij de voorbereiding op een evenementen en in het proces evenementenaanvraag. Landelijk zijn er een vijftal documenten die als basis worden gehanteerd in deze handreiking. Dit zijn:

- Handreiking evenementenveiligheid 2018 (HEV)
- Nederlands handboek evenementen veiligheid 1.0.
- Veldnorm evenementenzorg (VNEZ).
- Hygiënerichtlijnen voor evenementen van het RIVM.
- Landelijke handreiking Publieke Gezondheid en Veiligheid bij evenementen vastgesteld door de raad van DPG'en.

Doelgroep

De handreiking is bedoeld voor:

- Vergunningverleners namens de gemeenten
- Gemeentelijke medewerkers met evenementen in de portefeuille
- Organisatoren van evenementen
- Zorgketenpartners van Veiligheidsregio Fryslân
- Politie en Brandweer

Informatie is te vinden op:

- Factsheet/standaard voorwaarden: website Veiligheidsregio Fryslân > Samenwerken > Advies & regelgeving > Een veilig evenement.
- HEV > www.nipv.nl/evenementenveiligheid
- Nederlands handboek: www.evenementenhandboek.nl
- Veldnorm: www.evenementenzorg.org
- Hygiëne: www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/evenementen

2. Waarom deze handreiking?

Binnen de Friese gemeenten worden jaarlijks vele reguliere, aandachts- of risicovolle evenementen georganiseerd. Deze evenementen leveren een bijdrage aan de leefbaarheid van een regio en gemeente. Deze evenementen dragen bij aan de herkenbare historie en karakters van de provincie Fryslân en daarmee recreatie en toerisme.

Elk van deze evenementen heeft zijn eigen (zorg)risicoprofiel, uitstraling, organisatievorm en beoordelingskaders. Om evenementen in goede banen te leiden, zijn veel partijen betrokken. Zo ook de adviseurs gezondheid en veiligheid GHOR, die namens de DPG het gezondheidsbelang in de breedte behartigen.

De organisator, de gemeente, de GHOR en de andere (hulp)diensten hebben hetzelfde doel: evenementen in alle opzichten tot een succes te maken en gezond en veilig te laten verlopen. Er is echter ook een keerzijde: aan elk evenement zitten risico's op het gebied van gezondheid en veiligheid. In basis is de organisator verantwoordelijk voor een gezond en veilig verloop van het evenement. Om dit te voorkomen wordt de expertise van de hulpverleningsdiensten, waaronder die van de GHOR, gebruikt. De GHOR beschikt over de expertise en het netwerk om over gezondheidsdeskundige en geneeskundige risico's te adviseren.

De organisator draagt verantwoordelijkheid voor het eigen evenement. Uiteindelijk valt of staat de publieke gezondheid en veiligheid bij de betrokkenheid van de gemeente, met als bevoegd gezag de burgemeester. De burgemeester is eindverantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en gezondheid. De burgemeester beslist of de organisator een vergunning krijgt, en zo ja, welke eisen eraan zijn verbonden. De GHOR is er om de gemeente hierover te adviseren.

3. Organisator

Als organisator heeft u vele thema's die uitgewerkt dienen te worden voordat een evenementaanvraag gedaan kan worden bij de gemeente. In dit hoofdstuk willen wij u vanuit het thema gezondheid en veiligheid ondersteunen in deze voorbereiding.

3.1 Standaard advies

Door het volgen van het standaard advies heeft u als organisator aandacht vanuit gezondheidsperspectief aandacht voor eisen en regels op het gebied van:

- Bereikbaarheid en doorrijdbaarheid (extra aandacht voor de Friese Waddeneilanden)
- Evenementenzorgverleners
- EHBO-ruimte
- Gezondheidskundige maatregelen

Bij deze onderwerpen horen specifieke eisen en regels. Het standaard advies is te vinden in de bijlage 'Standaard advies voor Publieke Gezondheid en Veiligheid bij evenementen'.

Wij adviseren u als organisator vroegtijdig de evenementenzorgverleners vast te leggen. Zorgorganisaties zoals bijvoorbeeld de Regionale Ambulancevoorziening Fryslân (hierna te noemen RAV Fryslân) stellen hun rooster 3 maanden van tevoren al vast.

Daarnaast zijn er factsheets gepubliceerd over bijvoorbeeld onderwerpen als: tijdelijke kampeergeleenheden, in, op en met water, hygiëne maatregelen en evenementenzorg etc. die ondersteunend en verdiepend zijn op het standaard advies.

Gelet op het specifieke karakter van de Waddeneilanden en de reguliere zorg (continuïteit van zorg in de regio) op de Waddeneilanden brengt de organisatie van evenementen verhoogde (zorg)risico's met zich mee. De Waddeneilanden liggen afgezonderd van de vaste wal en beschikken over geneeskundige voorzieningen op basis profiel van het Waddeneiland. De Waddeneilanden moeten langer wachten op zorg vanaf de vaste wal en de evenementen dienen daarom meer zelfredzaam te zijn. Dit betekent dat door de geïsoleerde ligging in combinatie met de beperkte geneeskundige voorzieningen de continuïteit van zorg op de eilanden veel eerder onder druk komt te staan dan op de vaste wal.

Door de bovengenoemde factoren komen evenementen op de Waddeneilanden eerder in aanmerking voor maatwerk. In het maatwerkadvies is extra aandacht voor de niveaus van de geneeskundige inzet inclusief de aanvullende criteria deskundigheid en de uitbreiding van de zorgcapaciteit.

Als de gemeente op basis van de afweging van de behandelingsclassificatie geen maatwerkadvies aanvraagt, kan de vergunningverlener het standaard advies opnemen in de vergunning of meesturen als bijlage als randvoorwaarden waaraan de organisator moet voldoen.

De standaarduitgangspunten zijn voor vele reguliere en aandachtsevenementen afdoende. Het is van toepassing op evenementen zonder specifieke geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren.

3.2 Rol van de organisator

De organisator is primair verantwoordelijk voor een veilig en gezond verloop van het evenement. U dient maatregelen te treffen om de openbare orde, veiligheid en gezondheid van bezoekers, deelnemers en omstanders te waarborgen.

De evenementenaanvraag die u als organisator indient moet aan de indieningsvereisten van de betreffende gemeente te voldoen. In deze handreiking gaan wij uit van onderstaande indieningsvereisten op basis van processtap 3: bepalen van de behandelaanpak vanuit handreiking evenementenveiligheid.

(Volledige) aanvraag evenementen

- Publieksprofiel
- Activiteitenprofiel
- Ruimtelijk profiel
- Organisatieprofiel
- Risico-inschatting
- Veiligheidsplan
- Gezondheidsparagraaf of Zorgplan

Inhoud van een gezondheidsparagraaf en zorgplan is te vinden op de website Veiligheidsregio Fryslân > Samenwerken > Advies & regelgeving > [Een veilig evenement](#).

3.2.1 De vergunning: maatwerkadvies nodig?

De organisator van een evenement dient – al dan niet na een vooroverleg met de vergunningverlener – een (digitale) aanvraag in voor de vergunningen, ontheffingen en meldingen voor betreffende evenement. Het doel van de aanvraag is om inzicht te krijgen in de feiten en gegevens rondom de onderwerpen voor een volledige aanvraag.

De gemeente beoordeelt op basis van de behandelingsclassificatie of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om een vergunning te kunnen verlenen. De burgemeester bepaalt in dat geval als bevoegd gezag onder welke voorwaarden het evenement door mag gaan. Op grond van geldende wet- en regelgeving zoals de Algemene Plaatselijke Verordening (afgekort als APV) en adviezen van de hulpdiensten, waaronder de GHOR, kan de burgemeester voorschriften aan de vergunning verbinden.

Bij het beoordelen van de evenementenaanvraag kijkt de gemeente onder andere naar:

- Wie komen er op het evenement af? (Publieksprofiel evenement)
- Wat wordt er op het evenement georganiseerd? (Activiteitenprofiel evenement)
- Wat is er in de omgeving dat van invloed kan zijn op een veilig verloop? (Ruimtelijk profiel evenement)

Specifieke kenmerken van het evenement op basis van publieks-, activiteiten- en/of ruimtelijk profiel kunnen aanleiding zijn voor een vervolgesprek en het voorschrijven van preventieve en/of aanvullende maatregelen.

Om vanuit gezondheidsperspectief te beoordelen of aanvullende maatregelen nodig zijn, kan de gemeente gebruik maken van de checklist van de GHOR (zie hoofdstuk 4 bij gemeenten). De checklist is gebaseerd op de (meer uitgebreide) factorenlijst die de GHOR heeft ontwikkeld voor risicoanalyse (zie hoofdstuk 5 bij de GHOR).

3.3 Een gezond en veilig evenement

Onderstaande infographic 'Gezond en veiligheid bij evenementen' brengt vanuit het perspectief van de DPG (GHOR en GGD) de punten in beeld, die vanuit gezondheid en veiligheid van belang zijn bij evenementen.

Figuur 1: Bron afbeelding: Bosatlas van de Veiligheid, Noordhoff 2017.¹

Is er bijvoorbeeld een relatief klein oppervlak voor een groot aantal bezoekers? Leveren de deelnemers een bovengemiddelde zware inspanning? Is er bovenmatig middelengebruik op een evenement op een locatie waar zorgopschaling een uitdaging is bij incident en/of crisis?

Als er verhoogd risico is voor de gezondheid van de bezoekers, kan de gemeente de GHOR om maatadvies vragen. Bij complexe (zorg)vraagstukken kan op initiatief van de gemeente de organisator, hulpdiensten en eventuele andere betrokken adviesinstanties om tafel.

Als er vanuit de continuïteit van zorg signalen zijn rondom 'verstoring' van zorg door een evenement zal de adviseur veiligheid en gezondheid GHOR contact opnemen met de gemeente. In samenwerking met de gemeenten zal dan besproken worden hoe we deze (gezondheids)risico's kunnen beperken

3.4 Omgevingsplan

Onder de Omgevingswet krijgen gemeenten meer mogelijkheden om evenementen in het Omgevingsplan tot locatieniveau op maat te reguleren. Op basis van de APV blijft een evenementenvergunning wél noodzakelijk.

¹ Een vergrote weergave van deze afbeelding zie bijlage.

4. Gemeente

De burgemeester is het bevoegd gezag van de gemeente en de vergunningverlener voor evenementen. Om de publieke gezondheid en veiligheid te waarborgen is het belangrijk dat de gemeente een adviseur veiligheid en gezondheid GHOR heeft die gezondheidsrisico's van een evenement in kaart brengt en deskundig advies geeft.

Een gemeente krijgt jaarlijks meerdere aanvragen voor evenementen van organisatoren. Evenementen zijn belangrijk voor de aantrekkelijkheid van een gemeente voor wonen en werken, cultuur, de lokale economie, het imago en de reputatie van de gemeente. Evenementen kunnen echter ook een risico vormen voor publieke gezondheid en veiligheid. Evenementen vragen daarom een goede risicobeoordeling.

4.1 Rol van de gemeente

De veiligheid (en publieke gezondheid) van evenementen valt of staat bij de betrokkenheid van de gemeente, en specifiek de burgemeester als bevoegd gezag. De burgemeester is eindverantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en het beschermen en bevorderen van gezondheid van de bevolking in de gemeente.

Op basis van de Gemeentewet (artikel 174) is de burgemeester belast met toezicht op openbare samenkomsten en vermakelijkheden. De burgemeester verleent (wel of niet) een evenementenvergunning aan de organisator. Hieraan kan de burgemeester randvoorwaarden verbinden. Aan de hand van het GHOR-advies² (naast de adviezen van andere diensten) kan de burgemeester voor elk evenement een weloverwogen besluit nemen.

De voorbereiding, uitvoering en evaluatie van evenementen vallen onder verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. De gemeente is het bestuursorgaan dat regels moet stellen voor evenementen, deze regels zijn vastgesteld in de APV.

4.2 Het belang van advies

De wereld van evenementen verandert, hierdoor kunnen nieuwe risico's aan de orde zijn. Het aantal evenementen neemt toe, de evenementen worden complexer en komen er nieuwe soorten evenementen bij. Een gedegen evenementenbeleid en een gezamenlijke afwegingskader en voorbereiding kan de gezondheids- en veiligheidsrisico's tot een minimum beperken.

4.2.1 Hoe pakt de gemeente dit aan?

Bij een evenementenaanvraag bepaalt de gemeente (in overleg met de hulpdiensten) de behandelaanpak door in te schatten of het evenement risico's (voor andere (publieke) gezondheid en veiligheid) met zich meebrengt – en zo ja, of deze acceptabel zijn.

Namens de DPG biedt de GHOR de gemeenten het standaard advies of het maatwerkadvies bij een evenementenaanvraag. De GHOR vertegenwoordigt deskundigen op het gebied van (publieke) gezondheid en veiligheid. De GHOR heeft hiermee een loketfunctie richting de GGD, Friese ziekenhuizen, RAV Fryslân (inclusief meldkamer ambulancezorg) en dokterswacht Friesland. Deze zorgorganisaties zullen worden betrokken bij het opstellen van het maatwerkadvies.

² GHOR-advies is: standaard advies of maatwerkadvies

De GHOR buigt zich over de vraag wat er bij een specifiek evenement kan misgaan op het gebied van publieke gezondheid en veiligheid. Of anders gezegd; wat dient de organisator te doen in de voorbereiding om problemen te voorkomen. De GHOR beoordeelt evenementen ook op de mogelijke verstoring van de reguliere zorg (continuïteit van zorg in de regio) en welke geneeskundige voorzieningen en gezondheidskundige maatregelen nodig zijn om dit te voorkomen.

Voor de gemeente is het van belang om te weten dat de GHOR uitgaat van een bredere definitie van 'evenementen' dan omschreven in de APV.

- Definitie APV: *'elk voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak, met daarbij een aantal uitzonderingen'* (zie artikel 2:24).
- Definitie DPG/GHOR: *'een evenement wordt gekarakteriseerd door een concentratie van mensen, die zich ophoudt op een specifieke locatie, voor een specifiek doel en een bepaalde periode. Deze concentratie van mensen (mass gatherings) kan leiden tot druk op de reguliere zorg van gemeente, regio of land.'*³

De GHOR kan op basis van de regionale analyse evenementenkalender en overige evenement-activiteiten (zoals mass gatherings) die een grote invloed hebben op de volksgezondheid of de continuïteit van zorg in de regio contact opnemen met de gemeente. Doel is om in samenwerking met de gemeenten te bespreken hoe we deze (gezondheids)risico's of verstoringen kunnen beperken. Bij evenementen en/of activiteiten (zoals mass gatherings) moet gedacht worden aan (internationale) beurzen, (internationale) sportevenementen (zoals voetbal, schaatsen, etc.), (internationale) zakelijke bijeenkomsten etc. Dit kunnen ook evenementen zijn die plaatsvinden op locaties waarvoor een meerjaren evenementenvergunning voor is afgegeven.

Het multidisciplinaire proces staat beschreven in het Handboek Evenementenveiligheid 2018. Deze is te raadplegen via: HEV > www.nipv.nl/evenementenveiligheid

4.3 Standaardadvies of Maatwerkadvies

4.3.1 Checklist: standaard advies of maatwerkadvies

De GHOR hanteert voor een evenement standaard advies. De gemeente en de organisator kunnen deze bij iedere evenement betrekken. De standaarduitgangspunten zijn voor vele reguliere en aandachtsevenementen afdoende.

Daarnaast zijn er factsheets gepubliceerd over bijvoorbeeld onderwerpen als: tijdelijke kampeergelegenheden, in, op en met water, hygiëne maatregelen en evenementenzorg etc. die ondersteunend en verdiepend zijn op het standaard advies.

Het standaard advies zijn van toepassing op evenementen zonder specifieke geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren. De gemeente kijkt bij een evenementenaanvraag onder meer naar de invloed van het evenement op de openbare orde en veiligheid (op basis van de Wet veiligheidsregio's) en naar de mogelijke gezondheidsrisico's voor de bevolking (op basis van de Wet Publieke Gezondheid).

Gelet op het specifieke karakter van de Waddeneilanden en de reguliere zorg (continuïteit van zorg in de regio) op de Waddeneilanden brengt de organisatie van evenementen verhoogde (zorg)risico's met zich mee. De Waddeneilanden liggen afgezonderd van het vaste wal en beschikken over geneeskundige voorzieningen op basis profiel van het Waddeneiland. De Waddeneilanden moeten langer wachten op zorg vanaf de vaste wal en de evenementen dienen daarom meer zelfredzaam te zijn. Dit betekent dat door de geïsoleerde ligging in combinatie met de beperkte geneeskundige voorzieningen de continuïteit van zorg op de eilanden veel eerder onder druk komen te staan dan op de vaste wal.

³ World Health Organization / WHO 2015

Door de bovengenoemde factoren komen evenementen op de Waddeneilanden eerder in aanmerking voor maatwerk. In het maatwerkadvies is extra aandacht voor de niveaus van de geneeskundige inzet inclusief de aanvullende criteria deskundigheid en de uitbreiding van de zorgcapaciteit.

Bij verhoogde geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren is advies op maat van de GHOR wenselijk.

Om de gemeenten te helpen gezondheidskundige risico's inzichtelijk te krijgen, heeft de GHOR een checklist ontwikkeld in samenwerking met deskundigen van de GGD. In de checklist staan aandachtspunten en bijbehorende risicofactoren. De gemeente kan de plannen van de organisator naast de checklist leggen en bepalen of de activiteiten, doelgroep en/of omgeving kunnen leiden tot gezondheidsklachten of onveilige situaties? Als één of meer van de aandachtspunten uit de checklist op het evenement aanwezig is, is een maatwerkadvies vanuit de GHOR noodzakelijk.

Uitgangspunt is dat de gemeenten bij aandachtsevenementen met specifieke geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren en risicovolle evenementen de GHOR om maatwerkadvies vraagt.

Voor reguliere en aandachtsevenementen zonder specifieke geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren kan onderstaande checklist helpen om te bepalen of maatwerkadvies nodig is. Is het antwoord op één of meer vragen 'ja'? Dan kan maatwerkadvies van de GHOR nodig zijn. Dit kunt u in overleg met de GHOR bepalen.

De bezoekers (publieksprofiel)			
Actor	Toelichting	Ja	Nee
Wordt het naar verwachting zo druk met bezoekers of deelnemers op een bepaalde oppervlakte dat er kans op verdrinking bestaat?	Ontstaan er gezondheidsrisico's doordat crowdmanagementmaatregelen niet tijdig kunnen worden genomen in het kader van het ruimtelijk profiel?		
Zijn er dusdanig veel mensen te verwachten dat er een risico ontstaat in de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de reguliere zorg.	Geeft de gezondheidsparagraaf of zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaats vindt?		
Zijn er specifieke kwetsbare groepen zoals baby's, ouderen en/of minder validen.	Geeft het publieksprofiel of de gezondheidsparagraaf of zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaatsvindt?		
Wordt er bovengemiddeld gebruik van alcohol en/of verdovende middelen verwacht?	Geeft de gezondheidsparagraaf of zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaatsvindt?		
Zal er sprake zijn van middelengebruik in relatie tot een specifieke doelgroep zoals jongeren of toeristen vanuit binnen- en/of buitenland?	Geeft de gezondheidsparagraaf of zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaatsvindt?		

Type evenement (activiteitenprofiel)			
Actor	Toelichting	Ja	Nee
Is het evenement meerdaags?	Ontstaan er gezondheidsrisico's omdat het publiek voor meerdere dagen achtereenvolgend het evenement bezoekt?		
Is het evenement met tijdelijke huishuisvesting of kampeerverzorging?	Dienen er aanvullende maatregelen genomen te worden anders dan beschreven in de factsheet 'Tijdelijke kampeergelegenheden'?		
Is het evenement met een bovengemiddelde fysieke inspanning (in relatie tot de doelgroep)?	Geeft de gezondheidsparagraaf of zorgplan of richtlijnen van de betreffende sportbond onvoldoende antwoord op dat er een beperkte verstoring van de reguliere zorg plaatsvindt?		
Zijn er special-effecten zoals vuurwerk, kleurpoeder of open vuur?	Geeft het activiteitenprofiel of gezondheidsparagraaf/zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaats vindt?		
Draait het evenement grotendeels om gemotoriseerde voertuigen?	Is er op basis van het activiteitenprofiel een verhoogde zorgvraag die niet door de evenementenzorg op locatie kan worden behandeld?		
Zijn er (huis)dieren?	Worden er in het activiteitenprofiel voldoende hygiënemaatregelen genomen zodat de volksgezondheid niet in gevaar komt?		
Zijn er tijdelijke douches, watervernevelling of drinkwatervoorziening?	Wordt er voor deze voorzieningen voldaan aan de hygiënerichtlijnen van het RIVM?		
Zijn er zwem-, speelbaden of sauna's?	Wordt er voor deze voorzieningen voldaan aan de hygiënerichtlijnen van het RIVM?		
Worden er tatoeages of piercings gezet?	Wordt er voor deze voorzieningen voldaan aan de hygiënerichtlijnen van het RIVM?		
Zijn er erotische activiteiten?	Wordt er voor deze voorzieningen voldaan aan de hygiënerichtlijnen van het RIVM?		

Terrein en omgeving (ruimtelijk profiel)			
Actor	Toelichting	Ja	Nee
Is de route/doorgang naar, op, rond, het evenement belemmerd voor hulpverleners en reguliere zorgverleners?	Geeft het ruimtelijk profiel of gezondheidsparagraaf/zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaats vindt?		
Bestaat er kans op vervuilde ondergrond of slechte bodemkwaliteit?	Geeft het ruimtelijk profiel of gezondheidsparagraaf/zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaats vindt?		
Is er niet officieel zwemwater en/of overstort van het riool?	Wordt er voor deze voorzieningen voldaan aan de hygiënerichtlijnen van het RIVM?		
Zijn er seizoensgebonden planten en dieren aanwezig (processierups, teken en dergelijke), die kunnen leiden tot letsel?	Geeft het ruimtelijk profiel of gezondheidsparagraaf/zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaats vindt?		
Vormt de watertemperatuur in combinatie met de luchttemperatuur en weersomstandigheden een risico?	Geeft het ruimtelijk profiel of gezondheidsparagraaf/zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaats vindt?		
Weertypen: is er kans op extreem weer in de periode dat evenement plaatsvindt? Denk hierbij aan kou, hitte, onweer of storm.	Geeft het ruimtelijk profiel of gezondheidsparagraaf/zorgplan onvoldoende antwoord op dat er beperkte verstoring van de reguliere zorg plaats vindt?		

Heeft u als gemeente op basis van de checklist geen maatwerkadvies nodig, maar twijfelt u toch nog over de grootte of impact van de risico's op een evenement? Dan kunt u altijd advies vragen aan de GHOR. Neem dan contact op via het e-mailadres: evenementen@vrfryslan.nl.

4.3.2 Wat is het maatwerkadvies?

Als er specifieke factoren op het gebied van geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren op een evenement aan de orde zijn, kan de gemeente een beroep doen op de GHOR voor een maatwerkadvies. Het maatwerkadvies van de GHOR is een uitbreiding van het standaard advies.

Het maatwerkadvies omvat een analyse van de mogelijke gezondheidsrisico's op het evenement, een capaciteitsanalyse en de gewenste maatregelen. Om tot het integraal gezondheidsadvies te komen, brengt de GHOR de juiste experts bijeen.

De maatregelen die de GHOR adviseert kunnen organisatorisch van aard zijn, maar ook technisch en/of inhoudelijk, gericht op het gedrag/voorlichting, het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, veiligheid van personeel en/of ten aanzien van de hulpverleningscapaciteiten. Als bijvoorbeeld de binnenstad voor een evenement moet worden afgesloten, brengt de GHOR advies uit over aanrijdroutes voor de ambulance. Houdt de organisatie wel genoeg rekening met hygiëne bij tijdelijke douchegelegenheden? De GHOR geeft aan welke hygiëne-maatregelen gewenst zijn.

Weten hoe het GHOR-maatwerkadvies tot stand komt? Zie hoofdstuk 5.1: *'Totstandkoming maatwerkadvies GHOR'*.

4.4 GHOR: meer dan alleen zorgadvies

Afhankelijk van de omvang en het soort evenement kan de GHOR ook andere taken vervullen. Deze taken betreffen bijvoorbeeld:

- Als er sprake is van specifieke maatregelen met betrekking tot publieke gezondheid en veiligheid en deze invloed hebben op de reguliere zorg (continuïteit van zorg in de regio) kan de GHOR aansluiten bij de **schouw** om de gemeente te ondersteunen bij het controleren van de vergunningsvoorwaarden.
- De GHOR kan op basis van de risicoanalyse aansluiten bij een **veiligheidsteam** van de gemeente.
- Na afloop van een evenement sluit de GHOR aan bij een multidisciplinaire **evaluatie**.
- Naast de specifieke taken bij evenementen denkt de GHOR ook graag mee met het evenementenbeleid en Omgevingsplan (Omgevingswet) wat door een gemeente wordt opgesteld en/of aangepast.

Weten wat de GHOR doet voor en tijdens een evenement? Zie hoofdstuk 5.3 'Uitvoering'

De organisator moet de vergunningsvoorwaarden naleven, en de gemeente is er verantwoordelijk voor dat hier toezicht en handhaving op plaats vindt. Verder moet de gemeente ervoor zorgen dat de zorgverleners en betrokken veiligheidsdiensten op het evenement klaarstaan en zijn voorbereid. Zo zijn er meer uitvoerende taken waar de gemeente verantwoordelijkheid voor draagt. De verschillende taken waarin de GHOR een rol kan vervullen, zijn te vinden in de procesbeschrijving van de GHOR (zie hoofdstuk 5.3 'Uitvoering').

Na het evenement is het tijd voor een evaluatie. In gezamenlijkheid worden de goede en leerpunten voor het evenement besproken. De organisator en andere betrokkenen hebben belang bij een evaluatie. De gemeenten kan vragen om een evaluatieverslag. De organisatie en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de rapportage van het aantal zorgcontacten op het evenement. De GHOR kan een bijdragen leveren aan de evaluatie vanuit de reguliere zorg.

Op welke wijze de zorgcontacten geregistreerd dienen te worden? Zie veldnorm evenementenzorg: www.evenementenzorg.org.

4.5 APV en Omgevingswet

Nu verbindt de burgemeester nog op basis van de APV eisen en voorwaarden aan een evenementenvergunning. Met de komst van de Omgevingswet verandert dit.

In de APV staan gemeentelijke bevoegdheden uitgewerkt, waaronder de regels rond evenementen. Met de komst van de Omgevingswet gaat elke gemeenten werken vanuit een Omgevingsvisie die binnen de gemeente vertaald wordt naar een eigen integraal Omgevingsplan. Hierin staan de mogelijkheden voor bepaalde gebieden vastgelegd (uiteindelijk tot op locatieniveau). De gemeente kan dus ook voor evenementen regels vastleggen, bijvoorbeeld voor geluidsoverlast van muziek. Waar in de praktijk de grenzen komen te liggen, is afhankelijk van het bestuurlijk kader van de gemeente.

Niet alle aspecten rond evenementen zijn te regelen via het Omgevingsplan. Verstoring van de openbare orde en veiligheid door dronken, huiswaarts kerende bezoekers kan bijvoorbeeld niet in het Omgevingsplan worden geregeld.

Een evenementenvergunning zal, op basis van de APV, noodzakelijk blijven. Soms moet die worden gecombineerd met een Omgevingsvergunning, wanneer er van het Omgevingsplan moet worden afgeweken.

5. GHOR

De GHOR adviseert namens de Directeur Publieke Gezondheid (DPG) en heeft een loketfunctie voor de gemeente naar de zorgpartners. Binnen de GHOR werken experts op het gebied van publieke gezondheid en veiligheid bij evenementen. De GHOR heeft een groot netwerk van deskundigen bij de ketenpartners. Dit hoofdstuk gaat over de werkwijze van de GHOR: hoe handelt de GHOR in elke stap binnen het multidisciplinaire proces en hoe komt (daarbinnen) een integraal gezondheidsadvies tot stand.

De DPG is verantwoordelijk voor het aansturen van de GGD en de GHOR vanuit de wettelijke basis Wet Publieke Gezondheid en de Wet veiligheidsregio's. In het kort kan worden gezegd dat de DPG verantwoordelijk is om de volksgezondheid en de continuïteit van zorg in de regio Fryslân te waarborgen.

De wereld van evenementen verandert, hierdoor kunnen nieuwe risico's aan de orde zijn. Het aantal evenementen neemt toe, de evenementen worden complexer en er komen nieuwe soorten evenementen bij. Er is sprake van verwachtingen, omstandigheden, deelnemers en omgevingen. Neem bijvoorbeeld de hardloopwedstrijden. In de jaren is er een trend zichtbaar, waarbij de gemiddelde snelheid van deelnemers is gedaald en de gemiddelde leeftijd is gestegen. Dit betekent dat nagedacht dient te worden over de gezondheidsrisico's ten aanzien van de oudere hardlopers. Voorbeelden van 'nieuwe' evenementen zijn mud runs, waarbij deelnemers kilometers door water, zand en modder moeten, en obstacle runs, waarbij deelnemers hindernissen moeten trotseren. Het middelengebruik onder bezoekers van evenementen is de afgelopen periode veranderd en er zijn nieuw trends ontstaan, zoals het inademen van lachgas.

Nieuwe (gezondheids)risico's zijn niet altijd (meteen) voor iedereen zichtbaar. De GHOR houdt ze nauwlettend in de gaten en past de advisering daar waar nodig aan.

Risico's zijn onderdeel van de maatschappij. Ook op evenementen kunnen ze helaas nooit helemaal worden weggenomen. Enige mate van onzekerheid blijft – 100% veiligheid is niet te garanderen. Dit neemt niet weg dat de GHOR zich met haar bij evenementen door het uitvoeren van een gedegen risicobeoordeling, zodat de Burgemeester een goede afweging kan maken.

Als een evenement complexer is en het standaard advies niet toereikend is, dan komt het maatwerkadvies van de GHOR in beeld. Globaal kan gezegd worden dat het standaard advies van toepassing is bij reguliere of aandachtsevenementen zonder specifieke geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren. Het maatwerkadvies is van toepassing bij aandachtsevenementen met specifieke geneeskundige en gezondheidskundige risicofactoren en risicovolle evenementen.

5.1 Totstandkoming maatwerkadvies

De gemeente heeft een eerste beoordeling gedaan van het evenement op basis van informatie in de aanvraag van de organisator en vraagt op basis daarvan een maatwerkadvies aan.

Op het moment dat de GHOR een verzoek van de gemeente krijgt voor een maatwerkadvies, start de GHOR haar proces van risicoanalyse op. Daarbij is het aan de adviseur veiligheid en gezondheid GHOR om te bekijken of de activiteiten, of de doelgroep, of de invloed van het evenement op de omgeving (of andersom) zouden kunnen leiden tot gezondheidsklachten, of onveilige situaties op het evenement of in de omgeving van het evenement.

De GHOR stelt de volgende vragen om te komen tot het maatwerkadvies aan de gemeente:

1. Welke gezondheidsrisico's brengt het evenement met zich mee en welke maatregelen dienen te worden genomen om deze risico's te voorkomen of te beperken tot een geaccepteerd niveau?
2. Is de reguliere hulpverleningscapaciteit berekend op de te verwachten extra vraag vanuit het evenement, of dienen er maatregelen genomen te worden op het evenement of de reguliere zorg?
3. Is de continuïteit van de reguliere zorg in de regio voldoende gewaarborgd?

Gelet op het specifieke karakter van de Waddeneilanden en de reguliere zorg (continuïteit van zorg in de regio) op de Waddeneilanden brengt de organisatie van evenementen verhoogde (zorg)risico's met zich mee. Het risicoprofiel van een evenement op een Waddeneiland kan hierdoor ook anders zijn dan aan de vaste wal.

5.1.1 Risico-identificatie

De eerste stap in de risicoanalyse van de GHOR is het in beeld brengen van de risicofactoren, specifiek voor gezondheid. De GHOR maakt een eerste scan van de factoren die bij het evenement aan de orde zijn.

De GHOR hanteert hierbij de factorenlijst Publieke Gezondheid en Veiligheid bij Evenementen. Zoals al beschreven is de wereld van evenementen in ontwikkelingen, dit heeft ook effecten op de factorenlijst. In de bijlage is de huidige factorenlijst gepubliceerd. De meest actuele factorenlijst staat gepubliceerd op de website van Veiligheidsregio Fryslân.

Factorenlijst Publieke Gezondheid en Veiligheid bij Evenementen is te vinden op de website Veiligheidsregio Fryslân > Samenwerken > Advies & regelgeving > [Een veilig evenement](#).

De factorenlijst is tot stand gekomen op basis van (onder andere) inzichten van de World Health Organization (WHO, 2015), factorenlijsten van andere landen en expertsessies met vertegenwoordigers uit GHOR en GGD.

De factoren zijn gecategoriseerd in drie profielen:

1. Publiekprofiel - wie komen er op het evenement af?
2. Activiteitenprofiel - wat wordt er op het evenement georganiseerd?
3. Ruimtelijk profiel van de omgeving - wat is er in de omgeving dat invloed kan hebben op het evenement of andersom?

De eerste stap leidt tot een globale inschatting welke aandachtsgebieden het evenement heeft en waarom.

De factorenlijst sluit een specifiek advies door deskundigen niet uit. De uitkomsten geven namelijk nog geen antwoord op de vragen over onder meer de ernst en waarschijnlijkheid van de risico's.

5.1.2 Risicoclassificatie

Met het evenement en specifiek de mogelijke risicofactoren in beeld is de vervolgstap om te beoordelen welke risico's het grootst zijn en/of relevant zijn, zodat de advisering aan de gemeente zich kan richten op deze relevante risico's. Hiertoe wordt de risicoclassificatie door de GHOR uitgevoerd. Dit wordt gedaan in teams met relevante expertise. Daarbij wordt gekeken naar gezamenlijke risico's als ook de specifieke risico's per vakgebied.

In algemene zin geeft de risicobeoordeling antwoord op de volgende vier vragen:

1. **Gevaar.** Welke gezondheidsproblemen kunnen er zijn of optreden?
2. **Dosis-respons-schatting.** Welke gezondheidsproblemen zijn er bij verschillende mate van blootstelling te verwachten.
3. **Blootstellingsinschatting.** Hoe hoog is de blootstelling gedurende een specifieke periode en hoeveel mensen zijn er blootgesteld?
4. **Risicokarakterisering en risicoafweging.** Wat is het extra risico op gezondheidsproblemen in de blootgestelde populatie?

De GHOR kijkt naar de specifieke risico's op het gebied van publieke gezondheid en veiligheid tijdens evenementen. Dit kan de combinatie zijn van meerdere, kleinschalige evenementen, die afzonderlijk met een basisadvies afgedaan kunnen worden, maar in combinatie toch vragen om een maatwerkadvies, bijvoorbeeld door de impact op de continuïteit van zorg in de regio.

Voor veel risicofactoren is de GGD de expert. De expertise van de afdelingen MMK, Infectieziektebestrijding en Technische Hygiënezorg worden ingezet bij de risicoanalyse.

5.2 Maatregelen

Wanneer de GHOR, samen met andere betrokken disciplines, de risico's in beeld heeft, dienen ze vertaald te worden naar gezondheids- en veiligheidsmaatregelen.

In eerste instantie ligt de verantwoordelijkheid bij de organisatie om het evenement dusdanig te organiseren dat de hulpverleningsdiensten niet hoeven op te treden en er geen impact is op reguliere hulpverleningsdiensten. De organisatie neemt zelf de nodige maatregelen op het evenement. Het kan echter zijn dat de hulpverleningsdiensten aanvullende maatregelen of condities adviseren aan de organisator (via de gemeente) om de belangrijkste risico's voldoende te kunnen beheersen. Deze maatregelen vormen samen de geïdentificeerde risico's het advies aan de gemeente.

De GHOR hanteert in haar advies de zorgniveaus volgens de Veldnorm evenementenzorg. Op basis van het risicoprofiel van het betreffende evenement adviseert de GHOR over het minimaal gewenst zorgniveau op het evenement. Meer informatie over de Veldnorm en het zorgniveau is terug te vinden op www.evenementenzorg.org.

Samengevat: de te adviseren maatregelen bij evenementen kunnen voortkomen uit de volgende opties:

- De gemeente bepaalt op basis van de uitkomsten van de processtap 'bepaling behandelaanpak', dat er geen (verzwarende) gezondheidsfactoren van toepassing zijn. Het evenement kan dan met het standaard advies afgehandeld worden.
- De gemeente bepaalt dat er (verzwarende) gezondheidsfactoren⁴ zijn en vraagt een maatwerkadvies. De GHOR adviseert namens de DPG op basis van het risicoprofiel van het evenement. De adviezen kunnen verschillend van aard zijn, bijvoorbeeld: organisatorisch, inhoudelijk of technisch, gericht op gedrag/voorlichting, het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen, veiligheid van personeel van personeel en/of ten aanzien van capaciteiten. Het maatwerkadvies is aanvullend op het standaard advies.
- Als de gemeente een maatwerkadvies doet bij de GHOR dient de aanvraag volledig te zijn. De volledige aanvraag wordt op de werkdag na ontvangst ingeboekt. De GHOR draagt er zorg voor dat er binnen 10 werkdagen een maatwerkadvies wordt afgegeven.

Het maatwerkadvies van de GHOR omvat:

- Een risicobeoordeling (op basis van de factorenlijst Publieke Gezondheid en Veiligheid bij Evenementen)
- Een advies op het 'zorgplan' of 'gezondheidsparagraaf' in de planvorming van de organisatie.
- Preventieve gezondheidsmaatregelen.
- Advies voor de continuïteit van de reguliere zorg.
- De (eventuele) inzet van operationele organisatie en/of GHOR-functionarissen bij schouw en/of veiligheidsteam.

5.3 Uitvoering

De GHOR kan in meer of minder mate zijn betrokken bij de uitvoering van een evenement.

Bij de volgende thema's zijn de adviseurs veiligheid en gezondheid GHOR van dienst richting zorgpartners:

- **Notitie analyse evenementenkalender:** op basis van de evenementenkalender wordt er een analyse gemaakt welke evenementen of samenloop van evenementen effect kunnen hebben op de reguliere zorg. Deze notitie heeft als doel om de zorgpartners vroegtijdig te informeren over evenementen die een effect hebben op de reguliere zorg en van welke evenementen een meldingsformulier opgesteld wordt. Bij wijzigingen in de evenementenkalender die invloed hebben op de analyse worden de zorgpartners geïnformeerd.
- **Meldingsformulieren:** de zorgpartners worden door middel van een meldingsformulier geïnformeerd over een evenement of een samenloop van evenementen die grote gezondheid- of geneeskundige effecten hebben of de reguliere zorg verstoren.

De meldingsformulieren worden gepubliceerd in de app crisisbeheersing > crisisbeheersing Fryslân > evenementen. De GHOR-crisisfunctionarissen kunnen deze informatie gebruiken ter voorbereiding op hun dienst.

⁴ De (verzwarende) factorenlijst Publieke Gezondheid en Veiligheid bij evenementen zie bijlage

Bij de volgende thema's kunnen adviseurs veiligheid en gezondheid GHOR van dienst zijn richting gemeente.

- **Vooroverleggen:** op verzoek van de gemeente kan de GHOR aansluiten bij een vooroverleg. Het doel van het vooroverleg is om inzicht te krijgen in de feiten en gegevens rondom onderwerpen voor een volledige aanvraag voor het evenement. De GHOR richt zich dan in het bijzonder op de effecten van het evenement op de reguliere zorg, gezondheidsrisico's en de (verzwarende) factoren Publieke Gezondheid en Veiligheid bij Evenementen.
- **Schouw:** als er sprake is van specifieke maatregelen met betrekking tot publieke gezondheid en veiligheid en deze invloed hebben op de reguliere zorg (continuïteit van zorg in de regio) kan de GHOR aansluiten bij de schouw om de gemeente te ondersteunen bij het controleren van de vergunningsvoorwaarden waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.
- **Veiligheidsteam:** de GHOR kan op basis van de risicoanalyse aansluiten bij een veiligheidsteam van de gemeente. De adviseur veiligheid en gezondheid GHOR sluit in het overleg aan, tenzij een afweging gemaakt wordt dat er operationele ondersteuning nodig is dan kan de adviseur ondersteund worden door een GHOR-crisisfunctionaris.
- **Multidisciplinaire evaluatie:** als de gemeente een multidisciplinaire evaluatie uitvoert na afloop van een evenement sluit de GHOR op verzoek van de gemeente aan.

Wanneer zijn de GHOR-functionarissen van dienst:

Als er een onverwachte onveilige situatie, ongeval, ramp of crises ontstaan dan kan er via de GRIP-procedure worden opgeschaald. De GHOR-crisisfunctionaris coördineert en regisseert dan een drietal processen: acute zorg, publieke gezondheidszorg en continuïteit van zorg in de regio.

Meer informatie over de multidisciplinaire samenwerking in een GRIP-situatie is te vinden op de website Veiligheidsregio Fryslân > Wat doen wij > Crises > Aanpak tijdens een crisis > [GRIP-boekje](#).

5.4 Evaluatie

De gemeente is verantwoordelijk voor het instellen van een evaluatie. Doel van een evaluatie is om te analyseren wat er goed is gegaan, maar ook wat kunnen we leren van incidenten en het delen van ervaringen. Op deze wijze kan de basis van het gezond en veilig organiseren van evenementen verder versterkt worden.

Voor de GHOR is het van belang dat er een gedegen registratie van zorgcontacten en een evenementenrapportage door de organisator bij de gemeente wordt aangeleverd. De GHOR kan deze evaluatie aanvullen met zorgcontacten en ervaringen vanuit de reguliere zorg

Op welke wijze de zorgcontacten geregistreerd dienen te worden? Zie veldnorm evenementenzorg: www.evenementenzorg.org.

De GHOR onderzoekt bij een evaluatie of het verleende (maatwerk)advies passend was voor het evenement. De uitkomsten van de evaluatie kunnen aanleiding zijn tot aanpassing van het advies voor de volgende editie van het evenement of voor andere evenementen met eenzelfde risicoprofiel.

6. Veiligheidsregio Fryslân

De gemeente is regisseur in het evenementenproces, van aanvraag tot vergunningverlening. Het evenementenproces is een multidisciplinaire samenwerking tussen gemeente, hulpdiensten en overige diensten die een bijdrage leveren zoals bijvoorbeeld provincie, Rijkswaterstaat etc. Veiligheidsregio Fryslân draagt op een aantal onderdelen bij aan dit multidisciplinaire proces. Doel hiervan is om een bijdrage te leveren aan een verbinding tussen (risicovolle) evenementen en de crisisorganisatie van de veiligheidsregio.

6.1 Regionaal evenementenbeleid

Veiligheidsregio Fryslân kent sinds maart 2012 een vastgestelde regionale aanpak evenementen in Fryslân. Dit evenementenbeleid beschrijft de afspraken die regionaal zijn gemaakt over de wijze waarop gemeenten en hulpdiensten omgaan met risicovolle evenementen. Eén van de afspraken betreft de classificatie van evenementen. Gemeenten zijn volgens afspraak verplicht om hun evenementen te classificeren. Hierbij moeten ze aan de hand van de behandelingsclassificatie beoordelen of het evenement regulier (A), aandacht (B) of risicovol (C) is. De belasting zit vooral in de risico's ten aanzien van openbare orde en veiligheid, mobiliteit en de verwachte druk vanuit het evenementen op de hulpverleningsdiensten. Het classificeren van het evenement gebeurt aan de hand van de risicoscan.

6.2 Evenementenkalender

De gemeenten dragen met elkaar de zorg voor een actuele evenementenkalender. Veiligheidsregio Fryslân stelt hiervoor een tool beschikbaar. Vele gemeenten kennen het beleid dat organisatoren voor 1 december (en soms al eerder) kenbaar moeten maken of zij in het aankomend jaar het evenement willen organiseren. De regionale evenementenkalender heeft als belangrijkste doel om ongewenste samenloop van evenementen in een vroegtijdig stadium te signaleren en daarop te acteren.

De evenementenkalender is gepubliceerd op de samenwerkingsomgeving van Veiligheidsregio Fryslân. De Friese gemeenten hebben toegang tot deze kalender.

6.3 Multidisciplinair advies

Op basis van het risicoprofiel van een evenement kan het noodzakelijk zijn om een integraal multidisciplinair advies uit te brengen vanuit de politie, brandweer, GHOR en de afdeling crisisbeheersing van Veiligheidsregio Fryslân. Het doel is om een multidisciplinair advies te geven over maatregelen die genomen moeten worden om de geïnventariseerde risico's tot een aanvaardbaar risico terug te brengen. Het multidisciplinair advies is overkoepelend. De monodisciplinaire adviezen worden op basis van reguliere processen ook uitgebracht. Als er een multidisciplinair advies is afgegeven aan de gemeente draagt de afdeling crisisbeheersing er zorg voor dat er een multidisciplinair meldingsformulier wordt opgesteld en gepubliceerd in de app crisisbeheersing.

De meldingsformulieren worden gepubliceerd in de app crisisbeheersing > crisisbeheersing Fryslân > evenementen. De crisisfunctionarissen kunnen deze informatie gebruiken ter voorbereiding op hun dienst.

Bijlagen

Standaard advies voor Publieke Gezondheid en Veiligheid bij evenementen

Het standaard advies is van toepassing op evenementen zonder specifieke geneeskundige of gezondheidskundige risicofactoren. Als er bij een evenement sprake is van specifieke gezondheidskundige en/of geneeskundige factoren, moeten er aan het standaard advies aanvullende maatregelen worden gekoppeld. Het standaard advies kan worden overgenomen in een vergunning of als bijlage aan een vergunning worden toegevoegd.

Bereikbaarheid en doorrijbaarheid

Het is van groot belang dat de hulpdiensten en zorgverleners (huisartsen, wijkverzorging, verloskundigen, forensische artsen etc.) het evenemententerrein en de omliggende bebouwing kunnen bereiken. Dit betekent dat de reguliere calamiteitenroutes vrij blijven of vrijgehouden worden door verkeersregelaars en/of bemenste mobiele afsluitingen. Ambulances moeten binnen de landelijke norm een incident kunnen bereiken en zonder vertraging kunnen verlaten.

- De calamiteitenroutes worden altijd vrijgehouden voor de hulpdiensten.
- Het evenemententerrein en het binnenliggend gebied is altijd toegankelijk is voor de hulpdiensten.
- De percelen in de onmiddellijke omgeving blijven bereikbaar voor de hulpdiensten.
- De organisatie draagt er zorg voor dat het evenemententerrein toegankelijk is voor het aan- en afrijden van de hulpdiensten.
- Middelen die gebruikt worden om gebieden af te zetten moeten snel weggehaald kunnen worden zodat de hulpdiensten geen vertraging oplopen.
- Er is een minimale doorgang van 4,5 meter beschikbaar voor hulpdiensten.
- De minimale vrije doorrijhoogte voor hulpdiensten is 4,2 meter.
- Houd voldoende ruimte in de bochten voor hulpdiensten, let daarbij ook op luifels of andere obstakels in de weg.
- Leg rijplaten neer wanneer er sprake is van een zachte ondergrond, zodat de voertuigen zich niet vastrijden.
- Geen tegengesteld verkeer in een eenrichtingsstraat.
- Op vooraf bepaalde plaatsen doorgangen in de hekken aanwijzen die dienen als doorgangen voor hulpdiensten met tekst 'vrijhouden voor hulpdiensten'.

Evenementenzorgverleners

Evenementenzorg heeft tot doel deelnemers, bezoekers en medewerkers van het evenement te voorzien van adequate eerste hulp en medische zorg die is afgestemd op de specifieke omstandigheden en risico's van het evenement en zoals vereist in de evenementenvergunning. Op het evenement dienen zorgverleners ingezet te worden die voldoen aan de Veldnorm Evenementenzorg (VNEZ). Wanneer aandoeningen en letsels ter plaatse behandeld kunnen worden, wordt hiermee de reguliere zorgcapaciteit ontlast.

- De eerstehulpverleners beschikken over een geldig diploma of certificaat op basis van zorgniveau Basis Eerste Hulp en de in bijlage 8.1 van de veldnorm evenementenzorg beschreven competenties, desgewenst met aanvullende specificaties.
- De eerstehulpverleners moeten herkenbaar zijn. De kleding moet duidelijkheid verschaffen over de functie (functieaanduiding EHBO, eerstehulpverlener).
- De evenementenzorgverleners dragen zorg voor de registratie van ieder zorgcontact op een zorgcontactenformulier of turflijst. De evenementenzorgorganisaties verstrekken na afloop van het evenement een geanonimiseerde rapportage aan de evenementenzorgorganisator en vergunningverlener (gemeente). De GHOR ontvangt deze rapportage van de gemeente.

- Onderlinge communicatie vindt bij voorkeur plaats via een radioverbindingsnetwerk (portofoons).
- De eerstehulpverleners worden in koppels van ten minste twee personen ingezet.
- De eerstehulpverleners mogen niet belast worden met neventaken, zoals kinderopvang, brandwacht of beveiliging.
- De eerstehulpverleners dienen op de hoogte te zijn van de hygiënerichtlijnen.

Actuele informatie over de veldnorm evenementenzorg is terug te vinden op www.evenementenzorg.org.

Gezondheidskundige maatregelen

Er worden bij elk evenement verschillende voorzieningen gerealiseerd voor bezoekers en/of deelnemers die invloed hebben op de gezondheid als er niet op de juiste wijze mee wordt omgegaan. Denk daarbij aan afvalverwerking en sanitaire voorzieningen. Zo moeten er voldoende (tijdelijke) toiletvoorzieningen zijn met voldoende handenwasgelegenheden (stromend water, vloeibaar zeep, papieren handdoeken en afvalbakken) die regelmatig worden schoongemaakt.

De organisator moet er zorg voor dragen dat de hygiënerichtlijnen voor evenementen wordt nageleefd die is beschreven op www.rivm.nl/hygienerichtlijnen/evenementen.

Als er door (commerciële partijen) voedsel bereid en verkocht wordt, is de organisator vanuit het Warenbesluit wettelijk verplicht maatregelen te nemen die de kans verkleinen dat medewerkers en bezoekers ziek worden van besmet of bedorven eten en drinken. Een overzicht van alle goedgekeurde hygienecodes te vinden op www.nvwa.nl.

(Verzwarende) factorenlijst Publieke Gezondheid en Veiligheid bij Evenementen

De bezoekers (publieksprofiel)		
Aandachtspunt	Toelichting	Advies richting
Dichtheid aanwezig	<ul style="list-style-type: none"> Een verwachte drukte, waarbij er meer dan 2,4 personen per m² op het evenemententerrein zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Welke crowdmanagement-maatregelen worden er genomen? Is de evenementenzorg ingericht op verhoogde zorgvraag?
Aantal aanwezig	<ul style="list-style-type: none"> Een dusdanig verwacht aantal aanwezigen, dat aanvullende geneeskundige zorg en coördinatie op het evenement wenselijk is. 	<ul style="list-style-type: none"> Welk niveau evenementenzorgverleners dienen ingezet te worden?
Risico-doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> De aanwezigheid van specifieke kwetsbare personen en/of groepen. 	<ul style="list-style-type: none"> Moeten er extra (zorg)maatregelen genomen worden omdat er baby's, ouderen, of toeristen vanuit binnen- en/of buitenland en/of verminderd zelfredzamen op het evenement zijn?
Alcohol- en/of middelen-gebruik	<ul style="list-style-type: none"> De verwachting van bovengemiddeld gebruik van alcohol en/of middelen. Middelengebruik in relatie tot een doelgroep (jongeren, toeristen vanuit binnen- en/of buitenland e.d.). 	<ul style="list-style-type: none"> Verhoogd risico op alcohol-intoxicaties. Dit vraagt mogelijk een andere kwaliteit zorg bij kleinere aantallen. Mogelijk ook een aanvullend advies gewenst in de preventieve sfeer. Als aandachtspunt zal hier zeker ook een verslavingsorganisatie als advies opgevoerd moeten worden. Uitbreiding van inzet met hulpverleners die ook in staat zijn om specifieke klinische beelden te herkennen (zorgniveau).

Type evenement (activiteitenprofiel)		
Aandachtspunt	Toelichting	Adviesrichting
Duur en tijden	<ul style="list-style-type: none"> Een meerdaags evenement De tijdsduur van de activiteit 	<ul style="list-style-type: none"> Ontstaan er gezondheids-risico's doordat het publiek meerdere dagen aanwezig is. Denk hierbij aan vermoeidheid, verminderde weerstand etc. Meer gebruik van de eerste-hulpvoorzieningen, bijvoorbeeld voor klachten en verwondingen die mensen anders thuis zouden verzorgen.
Verblijf	<ul style="list-style-type: none"> Meerdaags evenement met tijdelijke huisvesting of kampeerverzorging. 	<ul style="list-style-type: none"> Welke evenementenzorg dient aanwezig te zijn? Welke maatregelen moeten er worden genomen in het kader van technische hygiënezorg. De aanvraag wordt doorgeleid naar de GGD/THZ die op grond van haar verantwoordelijkheid besluit neemt over een aanvullend THZ-advies. Moeten er nog aanvullende maatregelen komen in het kader van doelgroep. De aanvraag wordt doorgeleid naar GGD/IZB die op grond van haar verantwoordelijkheid besluit neemt over aanvullend advies.
Lichamelijke inspanning	<ul style="list-style-type: none"> Een (sport)evenement met zware fysieke inspanning (in relatie tot de doelgroep). 	<ul style="list-style-type: none"> Ervaring leert dat hier bijvoorbeeld vaker reanimaties voorkomen. Dit kan een reden zijn om (specialistische) spoedzorg te adviseren. Moeten er nog aanvullende (zorg)maatregelen komen boven op de regels van de sportbond in verband met de doelgroep en verwachte zorgvraag.
Toepassing attributen	<ul style="list-style-type: none"> Het gebruik van speciale effecten, zoals vuurwerk, kleurenpoeder, open vuur. Het gebruik van gemotoriseerde voertuigen. De aanwezigheid van erotische activiteiten. 	<ul style="list-style-type: none"> Welke maatregelen moeten er worden genomen in het kader van technische hygiënezorg. De aanvraag wordt doorgeleid naar de GGD/THZ die op grond van haar verantwoordelijkheid besluit neemt over een aanvullend THZ-advies.

(Huis-)dieren	<ul style="list-style-type: none"> • De aanwezigheid en activiteiten met (huis-)dieren. 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke maatregelen moeten er worden genomen in het kader van technische hygiënezorg. De aanvraag wordt doorgeleid naar de GGD/THZ die op grond van haar verantwoordelijkheid besluit neemt over een aanvullend THZ-advies.
Hygiëne en sanitaire voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • De aanwezigheid van tijdelijke douches, waterverleving of drinkwatervoorziening. • Zwem-, speelbaden of sauna's (spa's) • Tatoeëring of piercing • Als algemene regels horeca niet roerikend lijken te zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke maatregelen moeten er worden genomen in het kader van technische hygiënezorg. De aanvraag wordt doorgeleid naar de GGD/THZ die op grond van haar verantwoordelijkheid besluit neemt over een aanvullend THZ-advies.

Terrein en omgeving (Ruimtelijk profiel)		
Aandachtspunt	Toelichting	Adviesrichting
Bereikbaarheid en spreiding	<ul style="list-style-type: none"> • De belemmering van route en doorgang hulpverleners en zorgverleners naar, op en rond het evenement. 	<ul style="list-style-type: none"> • Afstemming met zorgpartners om zorg aan omwonenden te borgen, bijvoorbeeld met RAV Fryslân om de vervoerscapaciteit veilig te stellen. Organisator en gemeente dient de calamiteitenroute te borgen. • Dient er aanvullende (specialistische) spoedzorg worden geadviseerd.
Ruimtelijke omgeving	<ul style="list-style-type: none"> • De mogelijkheid van vervuilde ondergrond of slechte bodemkwaliteit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke maatregelen moeten er worden genomen in het kader van GGD-processen. De aanvraag wordt doorgeleid naar de GGD die op grond van haar verantwoordelijkheid besluit neemt over een aanvullend GGD-advies. • Dient er aanvullende (specialistische) spoedzorg worden geadviseerd.

Een gezond en veilig evenement

Gezond en veilig evenement

In Nederland vinden Jaarlijks vele evenementen plaats. Ze dragen bij aan cultuur, marketing en economie van de stad of gemeente. Denk aan muziek-evenementen, festivals, sportevenementen, politieke bijeenkomsten en meer.

Attributen
Het gebruik van bouwwerken, installaties, motoren en spectaculair effecten kunnen leiden tot letsel.

Tijdstip en -duur
Tijdstip en -duur zijn van invloed op geluid, van aanwezigheid (vermoeidheid, letsel, oververhitting).

Bedrijven/ objecten
Risico's van bedrijven en objecten in de omgeving van het evenement (gevaarlijke stoffen, brand, explosie e.d.)

Het weer
Invloed van weersomstandigheden (temperatuur, luchtvochtigheid, wind, onweer) op gezondheid.

Risicogroep
Beoordeling van gezondheidsrisico's ten aanzien van specifieke groepen (kinderen, ouderen, mensen met beperking, conflictuerende groepen e.d.).

Inspanning
Soort en mate van inspanning in relatie tot gezondheidsrisico's zoals uitputting, trauma en oververhitting.

Aantal
Risico op infectieziekte en/of letsel door het aantal gelijktijdig aanwezigen. Aandacht voor terroristische aanslagen en de dreiging hierop.

Herkomst
Risico op importeren van infectieziekten.

Geluid
Beoordeling van het risico op gehoorschade (aanwezigheid). Tevens beoordeling overlast omgeving.

Hygiëne
Risico's op infecties bij verschillende activiteiten, zoals tatoeëring, watervoorziening, catering en afvalverwerking.

Middelengebruik
Gevolgen op de gezondheid door het gebruik van geneesmiddelen.

Concentratie
Hoge concentratie van mensen kan leiden tot infectieziekten, oververhitting en letsel.

(Huis)dieren
Het risico op infectieziekten of letsel (bij aanwezigheid) door de aanwezigheid van dieren.

Infectieziekten
Blootstelling van aanwezigen aan infectieziekten in de omgeving (mazelen, voedselinfecties e.d.).

Ruimtelijke omgeving
Beoordeling van de gezondheidsrisico's voortvloeiend uit de grond (ondergrond, bodemkwaliteit), waterkwaliteit, flora en fauna (bomen, eikenprocessierups, blauwalg).

Bereikbaarheid
Invloed op de bereikbaarheid en capaciteit van de zorg, zowel op het evenement als voor omwonenden. Aanwezigheid vluchtroute.

Halemaal zonder risico's zijn evenementen niet. In de massale en complete schillen bij ieder evenement risico's. Het openbaar bestuurs heeft een centrale rol in het voorkomen van incidenten; je kunt echter niet alle risico's voorkomen. Voor een belangrijk deel blijven deelnemers en bezoekers ook zelf verantwoordelijk voor hun gezondheid en veiligheid. De burgemeester is wettelijk bevoegd om in de vergunning voorwaarden te stellen. Wanneer er factoren zijn die van invloed kunnen zijn op gezondheid en veiligheid, dan doet de betreffende gemeente een beroep op de Directeur Publieke Gezondheid (DPG). De DPG adviseert het openbaar bestuur vanuit een brede maatschappelijke afweging. De DPG kijkt onder meer naar:

- De activiteiten die op het evenement plaatsvinden**
- De mensen die op het evenement afkomen**
- De invloed van de omgeving op het evenement (en andersom)**

De DPG wordt hierbij ondersteund door de GGD en de GHOR-bureaus.

Voorbeelden van evenementen waar in de advisering het accent (onder meer) ligt op:

de activiteiten

- Nijmeegse Vierdaagse
- Marathon Rotterdam
- Mud Masters
- The color run
- Lowlands
- Biddinghuizen
- Helendoom Rally
- Zwarte Cross

de omgeving

- Oerol Terschelling
- Tour de France, Amstel Goldrace, Indoor Traktorpulling TT Assen
- Politieke top
- Sail Amsterdam

de mensen

- Strandfeest Hoek van Holland
- Tilburgse kermis
- Pinkpop Landgraaf
- Koningsdag Amsterdam, Vestrock Hulst

Colofon

Versie	0.1 + september 2022
Vastgesteld door	Bestuurscommissie Veiligheid, 23 november 2022
Auteur	Team evenementen afdeling crisisbeheersing
Telefoonnummer	088 – 22 99 111
E-mailadres	evenementen@vrfryslan.nl
Herzieningsdatum	4 jaar na vaststelling